

Quaestio medico-chirurgica, an exercendae chirurgiae juvenus aptior? / [Ambrose Hosty].

Contributors

Hosty, Ambrose, -approximately 1781.
Cochu, François Félicité.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : [Quillau], [1750]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/befae76y>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA;

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-nono
Februarii, anno M. DCC. L.*

M. FRANCISCO-FELICITATE COCHU, Rei-Herbariæ
Professore, Doctore Medico, Præside.

An exercenda Chirurgia Juventus aptior?

I.

EDICINA sanitatis vindex, discussâ præjudiciorum nube si consideretur, una est & unica. Finis ipsi pariter unus; multiplex operandi ratio. Eadem, interna vel externa curat, non eodem modo. Hanc tamen diversas in species sibi invicem æmulas, cave distinxeris. Subtilior hæc appellationum soboles, plurimorum errorum parens. Sufficiat nomen Arti cuique suum. Medicum & Medicinam vox una designat. Hanc ratio, rationisque persæpè dormitor, consecravit usus. Ut utriusque finis idem, sic quoque simili continentur officio. Medici *partium est*, ait Celsus, *eniti ad reperiendam sanitatem*. Eam itaque si restituerit absentem, aut præsentem confirma-

verit, nonnè beneficium absolvit munus? Illud autem ut impleat; ad quot varia cogitur inflecti! Quantus ipsi labor exurgit! Quàm pertinacitè naturam interrogare necesse est! Eamdem, quàm diversis tentare modis imperito plerumquè mutam, obscuram quandoquè peritiori! Hominibus ad nociva propensis, in vetita ruentibus leges imponendæ. Iis contraria suadet magistra blandior voluptas, cui, quò suaviora præscribit, eò lubentius obtemperatur. At illius qui capiuntur illecebris, eam brevi sentiunt multiplici malorum serie redimendam. Tunc diversa pro morborum indole prodeunt auxilia. Hæc imperat suis quæque distributa temporibus sapientissimi Viri consilium. Nunc feviori *diate* ministerio coercendus æger. Nunc salus ipsi redditur, ex invisis haurienda potionibus, quas fecunda conficit *Pharmacia*. Nunc denique, mittendum esse sanguinem vasa turgidiora monent; addictum uni *Chirurgia* munus, non tamen unicum. Istam proindè quis negat utilem, cùm sit ipsa curantis Medicinæ pars? Illo certè claruit huc usquè nomine; illo se jactare deceat. Hæc eadem, utinàm in eo felicior! Sauciis opitulari tentat heroibus, quos allicit gloria, truncati corporis solatium. Ad eam demùm pertinent casus omnes, in quibus, *oculata*, ut pingitur, *Chirurgi manum*, consilio Medici rectore, gubernari postulat ægri salus. Utrumque, si vulgo credatur, non dissimilibus modò commendari dotibus necesse est; ambos etiàm ætate discrepare convenit. Alterum jam senescentem, & annosâ gravitate verendum scrupulosiùs quærunt non pauci; valentem alterum ferè universi, multòque firmiorem. *Juvenem* plebs & Aula *Chirurgum* clamant. Huic frontem jam sulcato rugis, tractandos artus vix quisquam securus committat. Hunc timent omnes; hunc etiàm sui similem, tremens & tardus perhorrescit senex. Mirum videtur, quòd ea mentibus hominum tam altè infederit opinio? Multitudinis istud effatum est, inquis, cui fidem adhiberi nùm deceat sanæ mentis homines? At multitudini, quod rarum equidèm, ratio consentit, Virorumque doctissimorum autoritas.

I. I.

ARS quævis, ut ritè exerceatur, necessarias quasdam exoptulat animi corporisque conditiones. Lex ea *Chirurgia* communis. Hæc tota in additis sibi versatur laboribus. Ab ipsâ quæcumque, suadente Medicinâ, peraguntur in humanum corpus, ut salus ipsi redeat, dicuntur *operationes*. In quibusdam ex iis, celeri ac veluti suspensâ manu; certâ & firmiore in nonnullis; in omnibus, solerti opus est ac peritâ. Tanta singulis difficultas inest! Tam multiplicibus convenit instructum esse dotibus *Chirurgum*! Jam istæ quot & quantæ sint animadvertuntur. Hæc, sive naturæ munera, sive fuerint exercitio comparata, minimè possidentur, in annos servanda longiores. Habenda proindè ratio ætatis, quâ, celebrandis officii operibus aptiorem esse judicatur. Consulere juvat eâ de re Latinorum Hippocratem, quem in Medicis non audiendum quis audeat asserere? Ab illo Viro fas sit oraculum promi. *Esse autem Chirurgus debet adolescens, inquit, (a) aut certò adolescentia propior; manu strenuâ, stabili, nec unquam intremiscente, eaque non minus sinistra, quàm dextrâ promptus; acie oculorum acri, clarâque. Ista pertineant ad corpus tantùm & ætatem. Mox ab eodem Autore eximio, cætera quæ operationes aggredienti necessaria censet evolvente requiritur, ut sit (b) animo intrepidus, immisericors; sic, ut sanari velit eum quem accepit, non ut clamore ejus motus, vel magis quàm res desiderat, properet; vel minus quàm necesse est, secet; sed perindè faciat omnia, ac si nullus ex vagitibus alterius affectus oriatur. Hic sanè delineata videntur omnia, quibus commendari *Chirurgus* queat.*

(a) Cornel.
Sels. de re
Med. lib. VII.
Præfat. de
Chirurg.

(b) Idem,
ibid.

CONDITIONES igitur eas, qualescunque sint, ad duo capita revocare potes. Habet alterum, quibus obfirmetur animus; alterum, quibus ad agendum, vir iis instructus efficiatur habilior. Utrisque pariter præpolere decet operantem. Plurimas artes pars quædam obscura sæpè deformat. Ab illis haud semper æqua lux undiquè diffunditur. Non eam, quæ *Mathesim* distinguit, Chirurgia exultans audaciùs affectet certitudinem. Ista quæ tam ambiciosè extollitur, tota ferè nititur sensibus. At ex iis errores quanti, quàm frequentes enascuntur! Iisdem quandoquè si nimium credere non reformides, ferrum inferas, quò non sit inferendum. Pus occultum, latentem-vè suspicaris undam; fluctuantis aliquid iudex deprehendit tactus: incidatur, pronunciatum est. Liquorem expectas, ventus abit. Tumet insuetâ mole distensa pars: impurus inesse putatur latex. Apparent intùs schirrosæ carnes, *Sarcocele* aperta est. In inflictis quoquè sclopetorum ictu vulneribus, quot pendentes ex simili fermè causâ casus audivimus! Immersum altè delitescit plumbum; & vi summâ raptum simul ex ambientibus aliquid. Cuncta mox extracta fuisse confiditur. Exploratum omni arte vulnus longo tegitur remedium apparatus. Jam emicare purpureæ carnes incipiunt; jam resarciri quæ aberant. Omnia feliciter absoluta. Quid sanatus homo conqueritur? Cur internum accusat dolorem? Cur novâ torquetur symptomatum accessione? Ferrum rursùs experiri cogitur miser, repetitosque subire cruciatus. Tandem educitur non visum antea corpus extraneum, à quo, quàm sæva potuissent suscitari pericula conjicias! Ista verò si notissimis famâ viris interdum evenerint, nùm ipsis ideò nota tristior inurenda? Peccavère sensus. Peccant igitur, negantemque simili pœnâ doceri non optaverim. Illos proindè dùm volumus acie quàm acutissimâ donatos, id operanti cujus necessitatis est, cujus utilitatis patienti! At exquisitori tactu, lumine acerrimo, manûs utriusque dexteritate, cuncta quæ desiderantur expressa nè putes. Mens quoque accedat dilucida, constans, sui compos, piè obdurata; & quam omni tempore parem operi præstando reperias. Hæc omnia quarè non fuerunt ætati cuivis propria? Quarè provectiori invidentur, & æternùm homini vale dicunt, laboribus & experienciâ maximè commendando?

I V.

OPERATIO Chirurgica quæ naturæ succurrit, ipsi pessima inferret, ni rectè perficiatur. Præbenda impuro latici via, sed ea tantum quæ sufficiat. Auferendæ carnes, quibus mors invehetur vicinis, at nec parcendo nimium, nec nimium lædendo. Captivis si reddenda partibus libertas, strangulata solvantur, non immodico vulnere. Pungit vesicam *calculus* & impedit, redivivis assidue torquens doloribus. Extrahatur, eo temporis spatio, quo, nec præcipiti festinatione pars quædam fugitiva remaneat, nec crudeli morâ vires exhauriantur. Ferrum deniquè, in omni casu, necessitas adhibeat, strenua tractet celeritas, solertia regat. Nùm verò memoratas adimplere condiciones sustinuerit tardior senectus, ipsivè affinis ætas? Ubinàm tum illa *stabilis, nec unquam intremiscens* manus? Ubi sinistra dextræ promptioris æmula? Utraque gravis & incerta nequicquam excitatur; vel ad opus tentat exurgere. Non jam infidi sensus accusentur; sed potius condonetur error, cujus heu nimiam habent excusationem! Non ad imperantis animæ nutum vel rigidi, vel imbecilles flectuntur artus. Ab illâ, jura dantur imbellibus; eadem propè funeratis præest. Induruere quæ mollia fuerant, aridis penè nutritii succi fontibus: quæ firmiora, nimis riguere. Plures etiàm nondum annis quassatos invadit pars horum quæ ipsis esse aliena deberent; immaturâ senectutis imagine. Conspicias, quos brevioris vitam, eamque suaviorem, longiori anteposuisse non existimes, quibus antè diem debilitari corpus videatur, sensus hebescere: juvenes ætate, habitu & re senes. Hæc omnia cum juventutem rariora, vel potius ferè nulla præmant, ad eam

confugiendum esse quomodo dubitetur? Hanc unam si Chirurgicis laboribus idoneam paulò severius dictum crederetur, iis saltem aptiorem esse pronunties. Hæc laudatâ dexteritate præ cæteris pollet ætatibus. Hæc visu, tactuque eximio cuncta dijudicat. Hæc demùm ad omne quodvis omni tempore parata, collectis animi corporisque luculenter instructa dotibus eminet: strenua; non lentiori cunctatione enecans, non præceps; manu firmâ, non gravi; mente tandèm, ut par est, intrepida. Eadem ubi accersitur, non tantum incutiat terrorem: conspectu juvenili trucis apparatus minui quodammodo diceres formidinem. Solertem sibi præcipuè dexteram vindicat illa, quæ *ut operationum frequentissima, sic etiam periculosissima* putatur à nonnullis *venæ sectio*. (a) Tùm verò si tui te cura tangat, peritissimam eligas, ne tuo crescat infortunio fauciorum numerus.

(a) Vid. Thef. anno 1743, in Sch. prop. Cl. viro M. Bertrand, D. Med. Præf.

V.

NON accedat igitur ad celebrandos Chirurgici muneris actus, quem jam ab illis ætas, spectandaque civium salus deterreant. Valeat senilis manus. Arceantur, quibus hebetem oculorum aciem vitro reparari necesse sit. Longiori exercitio freti, quod huc usquè præstitère nullius damno, id nè confidant in posterum pari modo se præstituros. Annis itaque monentibus, dum salvâ licet ipsorum famâ, obtemperent. Quid eam simul & hominum vitam in discrimen juvat adducere? Melius gloriæ suæ consultum arbitrentur, si eam nullo finant amittendam casu. At juvenem volumus (inquiunt) exercendæ Chirurgiæ idoneum, illâ ætate, quâ vix eam nunc ediscendam suscipiat. Resp. 1°. Juventutem illam quam tractandis operationibus aptiorem contendimus, severius non esse accipiendam, nec angustioribus coercendam limitibus: 2°. non posse maturius ad artem institui, quam citius deserere temporis dura necessitas coget. Ad illam proindè ab ipsâmet pueritiâ Chirurgus informetur; non tardiùs conquiescat; dictumque sibi Horatianum istud existimet:

*Solve senescentem mature sanus equum, nè
Peccet ad extremum.*

Ergò exercendæ Chirurgiæ Juventus aptior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus - Renatus Marteau.

M. Antonius le Camus.

M. Joannes Besse, Dotaria Hispaniarum Regine, dum viveret, Medicus Primarius.

M. Josephus Lallemand.

M. Petrus Poudier de la Moutiere.

M. Antonius de Jussieu, Regè à Consiliis & Secretis, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiarumque Societatum Angliæ & Prussiæ Socius, Botanices in Horto Regio Parisiensi Professor ac Demonstrator.

M. Petrus Poissonnier, Professor & Censor Regius.

M. Guillelmus Ruellan.

M. Joannes - Baptista - Thomas Martineng, Saluberrimæ Facultatis Decanus.

Proponebat Parisiis, AMBROSIVS HOSTY, Hybernus, Doctor Medicus Remensis, Legationis Anglicanæ Medicus ordinarius, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1750, à sextâ ad meridiem.